

Inhoudsopgave

Rubriek A

Artikel 1

Artikel 2

Artikel 3

Artikel 4

Artikel 5

Artikel 6

Artikel 7

Artikel 8

Artikel 9

Algemene voorwaarden

Begripsomschrijvingen

Omvang van de verzekering

Uitsluitingen en bijzondere insluitingen

Verplichtingen bij schade/verlies van rechten/schaderegeling

Premie

Herziening van premie en voorwaarden

Risicowijziging

Looptijd van de verzekering

Algemene informatie

Rubriek B

Artikel 1

Artikel 2

Bedrijfsaansprakelijkheid

Omschrijving van de dekking

Aanvullende uitsluitingen

Rubriek C

Artikel 1

Werkgeversaansprakelijkheid

Omschrijving van de dekking

Rubriek D

Artikel 1

Artikel 2

Milieu-aansprakelijkheid

Omschrijving van de dekking

Aanvullende uitsluitingen

Artikel 1

Begripsomschrijvingen

- 1 Verzekeringnemer De natuurlijke of rechtspersoon die als zodanig in de polis is vermeld.
- 2 Verzekerde De verzekerden zijn:
- de verzekeringnemer in zijn verzekerde hoedanigheid als omschreven in de polis;
 - de bestuurders en commissarissen van verzekeringnemer, handelend als zodanig;
 - de ondergeschikten, familieleden en huisgenoten van verzekeringnemer, voorzover zij werkzaamheden verrichten voor verzekeringnemer binnen het raam van zijn verzekerde hoedanigheid;
 - de personeelsverenigingen, pensioenfondsen en andere fondsen, instellingen en stichtingen in het kader van de verhouding tussen verzekeringnemer en zijn ondergeschikten, alsmede de bestuurders en ondergeschikten daarvan, handelend als zodanig;
 - andere mede in de polis omschreven natuurlijke of rechtspersonen, waaronder mede te verstaan de bestuurders en commissarissen, in de verzekerde hoedanigheid.
- 3 Aanspraak Hieronder wordt verstaan, een door een derde tegen een verzekerde ingestelde vordering tot vergoeding van schade, voortvloeiend uit een handelen of nalaten van een verzekerde. Meerdere aanspraken, al dan niet tegen meer verzekerden ingesteld, worden als één aanspraak beschouwd indien deze :
- met elkaar verband houden of,
 - uit elkaar voortvloeien of,
 - uit hetzelfde handelen of nalaten voortvloeien of,
 - uit een opeenvolgend handelen of nalaten, al dan niet met dezelfde oorzaak, voortvloeien.
- Deze aanspraken worden geacht te zijn aangemeld ten tijde dat de eerste aanspraak in de reeks werd aangemeld.
- 4 Omstandigheid Onder een omstandigheid worden feiten verstaan waarvan in redelijkheid kan worden aangenomen dat zij zullen leiden tot een aanspraak en die voortvloeien uit of verband houden met een bepaald aan verzekerde toerekenbaar handelen of nalaten.
- 5 Handelen of nalaten Hieronder wordt verstaan een handelen of nalaten waaruit een aanspraak voortvloeit. Met een handelen of nalaten wordt gelijk gesteld de aansprakelijkheid voor schade:
- welke krachtens de wet op grond van een aan verzekerde toebehorende hoedanigheid voor zijn rekening komt;
 - welke op grond van de in het verkeer geldende opvattingen voor rekening van verzekerde komt.
- 6 Schade Onder schade wordt verstaan:
- 1 schade aan personen
letsel of aantasting van de gezondheid van personen, al dan niet de dood ten gevolge hebbend, met inbegrip van de daaruit voortvloeiende schade.
Onder schade aan personen wordt niet verstaan:
de door (potentiële) benadeelden gemaakte kosten van maatregelen ter voorkoming van schade als bedoeld in artikel 6:696 BW en vergelijkbare wettelijke bepalingen, daaronder begrepen de daaruit voortvloeiende schade.
- 2 schade aan zaken
beschadiging, waaronder vervuiling, vernietiging of vermissing van zaken van anderen dan verzekeringnemer en de hieruit voortvloeiende schade mits de beschadiging zelf niet van polisdekking is uitgesloten.
Onder schade aan zaken wordt niet verstaan:
de door (potentiële) benadeelden gemaakte kosten van maatregelen ter voorkoming van schade als bedoeld in artikel 6:696 BW en vergelijkbare wettelijke bepalingen, daaronder begrepen de daaruit voortvloeiende schade.
- 7 Derden Hieronder wordt verstaan iedere andere persoon dan de aansprakelijk gestelde verzekerde.
- 8 Contractsduur Onder contractsduur wordt verstaan het aantal maanden vanaf de ingangsdatum van de verzekering tot de eerstkomende contractsvervaldatum, zoals vermeld op de polis.
- 9 Geldigheidsduur Onder geldigheidsduur wordt verstaan de periode vanaf de ingangsdatum van de verzekering tot de datum van beëindiging van de verzekering.
- 10 Verzekeringsjaar Onder verzekeringsjaar wordt verstaan een periode van 12 maanden vanaf de premie-vervaldag alsmede elke aansluitende periode van gelijke duur. Indien de periode vanaf de ingangsdatum van de verzekering tot de premievervaldag of vanaf de premievervaldag tot de beëindigingsdatum korter is dan 12 maanden, wordt een dergelijke periode ook als een verzekeringsjaar beschouwd. Bij een geldigheidsduur korter dan 12 maanden is het verzekeringsjaar gelijk aan de geldigheidsduur.
- 11 Maatschappij De verzekeringsmaatschappij die blijkt de ondertekening van de polis als risicodragers voor deze verzekering geldt.
- 12 Milieu-aantasting Onder milieu-aantasting wordt verstaan de uitstoot, lozing, doorsijpeling of ontsnapping van enige vloeibare, vaste of gasvormige stof, voor zover die een prikkelende, besmetting of bederf veroorzakende of een verontreinigende werking heeft in of op de bodem, de lucht, het oppervlakte water of enig(e) al dan niet ondergronds(e) water(gang).
- 13 Bereddingskosten Onder bereddingskosten in de zin van deze verzekering wordt verstaan de kosten verbonden aan maatregelen, die tijdens de geldigheidsduur van de verzekering door of vanwege een verzekerde worden getroffen en redelijkerwijs gemaakt moeten worden om het onmiddellijk dreigend gevaar van schade, waarvoor een verzekerde aansprakelijk zou zijn en deze verzekering dekking biedt, af te wenden of om die schade te beperken.

Artikel 2

Omvang van de dekking

- 1 Verzekerde rubrieken / Vereisten inzake aanspraak
- De verzekering dekt de aansprakelijkheid van de verzekerde zoals nader omschreven in de rubrieken die in de polis van toepassing zijn verklaard.
Voor alle rubrieken geldt als voorwaarde voor dekking dat:
- de aanspraak (zie artikel 1.3) voor de eerste maal tegen verzekerde is ingesteld tijdens de geldigheidsduur van de verzekering en tevens tijdens deze geldigheidsduur van de verzekering voor de eerste maal schriftelijk bij de maatschappij is aangemeld en ontvangen, en
 - de aanspraak, respectievelijk een omstandigheid die tot een aanspraak zou kunnen leiden, bij het aangaan van de verzekering bij zowel de verzekeringnemer als bij de aansprakelijk gestelde verzekerde niet bekend was.
- 2 Betekenis tijdstip aanmelding
- Indien een omstandigheid overeenkomstig het bepaalde in artikel 4.1, onmiddellijk nadat de verzekerde daarvan kennis droeg, tijdens de geldigheidsduur van de verzekering voor de eerste maal schriftelijk bij de maatschappij is aangemeld, zal de aanspraak die daaruit voortvloeit - ongeacht op welk tijdstip - geacht worden te zijn ingesteld op die meldingsdatum. In een dergelijk geval zijn de verzekeringsvoorwaarden van toepassing die op die datum van kracht waren. De limiet per verzekeringsjaar, die geldt voor het jaar van de melding, geldt eveneens voor de aanspraken die uit deze omstandigheden meldingen voortvloeien.
- 3 Inlooprisico/ dekkingswijziging
- Aanspraken of omstandigheden die voortvloeien uit een handelen of nalaten dat heeft plaats gevonden:
- 1 vóór de ingangsdatum van de verzekering, zijn niet verzekerd;
 - 2 tijdens de geldigheidsduur van de verzekering, maar vóór de datum van wijziging in de dekking, zijn verzekerd conform de voorwaarden, verzekerd(e) bedrag(en) en eigen risico('s) per aanspraak die tot de wijzigingsdatum van kracht waren en voor de verzekerde(n) voor wie de verzekering ten tijde van het handelen of nalaten gold.
- Indien sprake is van een reeks handelingen of nalatigheden die met elkaar verband houden of uit elkaar voortvloeien, is voor de toepasselijkheid van dit artikel bepalend de datum van de aanvang van deze reeks.
- Indien de geldigheidsduur van de verzekering is uitgebreid met een inlooprisico, zijn binnen de grenzen van deze verzekering eveneens gedekt aanspraken die voortvloeien uit een handelen of nalaten dat heeft plaatsgevonden tijdens de overeengekomen duur van het inlooprisico tot de overeengekomen limieten en voorwaarden.
- 4 Melding van aanspraken na beëindigingsdatum
- Indien de maatschappij gebruik maakt van het recht om de verzekering te beëindigen (zie artikel 8.3), anders dan wegens het opzettelijk verstrekken van onjuiste gegevens, heeft de verzekeringnemer tot de feitelijke beëindigingsdatum het recht om, tegen nader met de maatschappij overeen te komen premie en voorwaarden, de meldingstermijn voor een aanspraak met één jaar te verlengen. Indien de verzekering eindigt wegens beëindiging van de (verzekerde) beroeps-/ bedrijfsactiviteiten kan een verlengingstermijn van maximaal drie jaar worden overeengekomen.
Aanspraken die gemeld worden in de overeengekomen verlengde meldingstermijn, vallen onder de dekking indien zij voortvloeien uit handelen of nalaten dat heeft plaatsgevonden tijdens de geldigheidsduur van de verzekering.
- Voor aanspraken aangemeld binnen de termijn van één respectievelijk drie jaar als genoemd in dit artikel, geldt dat deze worden toegerekend aan het verzekeringsjaar waarin de beëindigingsdatum is gelegen. De voor dit jaar geldende limiet per verzekeringsjaar is op deze aanspraken van toepassing.
- 5 Verzekerd bedrag
- De maatschappij vergoedt voor alle verzekerden tezamen, per aanspraak de schade tot ten hoogste het in de polis genoemde verzekerde bedrag per aanspraak.
- 6 Verzekerd bedrag per verzekeringsjaar
- Terzake van alle in enig verzekeringsjaar aangemelde aanspraken en/of omstandigheden tezamen kunnen nimmer meer rechten aan de polis worden ontleend dan tot maximaal het in de polis genoemde bedrag per verzekeringsjaar. De datum van de eerste schriftelijke melding bij de maatschappij van de aanspraak respectievelijk van een omstandigheid is bepalend voor het verzekeringsjaar waaraan de desbetreffende aanspraak of omstandigheid wordt toegerekend.
- 7 Limiet brand- en ontploffingsschade
- Zaakschade ten gevolge van brand en/of ontploffing wordt vergoed tot het maximum van het daarvoor in de polis genoemde bedrag per aanspraak.
- 8 Extra vergoedingen
- De verzekering geeft recht op vergoeding van:
- 1 bereddingskosten
de bereddingskosten zoals omschreven in artikel 1.13;
 - 2 kosten van verweer
de kosten van met goedvinden of op verlangen van de maatschappij verleende rechtsbijstand en/of gevoerde procedures tegen ingestelde aanspraken, ook al blijken deze ongegrond, met inbegrip van de proceskosten tot betaling waarvan verzekerde mocht worden veroordeeld. Indien de schadevergoedingsplicht van verzekerde het verzekerde bedrag per aanspraak overschrijdt, zullen de hier bedoelde kosten worden vergoed naar de verhouding tussen het verzekerde bedrag en de schadevergoedingsplicht. Het eigen risico is op deze kosten niet van toepassing;
 - 3 wettelijke rente
de wettelijke rente over dat deel van de hoofdsom dat onder de dekking van deze verzekering valt.
- De aldus omschreven kosten en rente worden tezamen vergoed zo nodig boven het verzekerde bedrag tot maximaal het in de polis vermelde verzekerde bedrag per aanspraak, respectievelijk per verzekeringsjaar, ongeacht de hoogte van reeds verleende -of nog te verlenen- schadevergoeding uit hoofde van de betreffende aanspraak.
- 9 Cumulatie
- Indien de aansprakelijkheid van verzekerde onder meer dan één van de in de polis van toepassing verklaarde rubrieken verzekerd is, zullen de verzekerde bedragen van deze rubrieken niet cumuleren.

10 Samenloop Indien blijkt dat de door deze verzekering gedekte aansprakelijkheid eveneens op (een) andere polis(sen) gedekt is of daarop gedekt zou zijn als de onderhavige verzekering niet zou hebben bestaan, geldt de onderhavige verzekering als excedent van de andere polis(sen). Een eigen risico op een andere verzekering wordt onder deze verzekering niet vergoed.

Artikel 3 Uitsluitingen en bijzondere insluitingen

- 1 Opzet Niet verzekerd is de aansprakelijkheid van een verzekerde voor schade veroorzaakt door en/of voortvloeiende uit zijn/haar:
1. opzettelijk en tegen een persoon of zaak gericht wederrechtelijk handelen of nalaten;
 2. gedragingen die onder 3.1.1 vallen, gepleegd in groepsverband, ook ingeval niet de verzekerde zelf zondanig heeft gehandeld of nagelaten.
- Aan het opzettelijk karakter van dit wederrechtelijk handelen of nalaten doet niet af dat de verzekerde zodanig onder invloed van alcohol of andere stoffen verkeert, dat deze niet in staat is zijn/haar wil te bepalen.
- 2 Seksuele gedragingen Niet verzekerd is de aansprakelijkheid van een verzekerde voor schade veroorzaakt door en/of voortvloeiende uit:
1. seksuele of seksueel getinte gedragingen van welke aard dan ook;
 2. gedragingen die onder 3.2.1 vallen, gepleegd in groepsverband, ook ingeval niet de verzekerde zelf zondanig heeft gehandeld of nagelaten.
- 3 Opzicht Niet verzekerd zijn aanspraken tot vergoeding van schade veroorzaakt aan zaken die een verzekerde of iemand namens hem vervoert, bewerkt, behandelt, bewoont, huurt, (erf-)pacht, leent, gebruikt, bewaart of uit hoofde van huurkoop-, lease-, pandovereenkomst, recht van vruchtgebruik of om welke reden dan ook onder zich heeft of heeft gehad.
- Deze uitsluiting geldt niet voor:
- 1 zaken van ondergeschikten
schade aan zaken van ondergeschikten waarvoor de verzekeringnemer als werkgever aansprakelijk is, mits rubriek C is meeverzekerd. Niet verzekerd is schade aan motorrijtuigen;
 - 2 schade die door een brandverzekeraar is vergoed
schade aan zaken die een verzekerde, of iemand namens hem, anders dan krachtens huur, lease, (erf-)pacht, bruikleen of bewaarneming onder zich heeft, indien en voor zover die schade reeds door een brandverzekeraar is vergoed met een maximum van € 500.000,00 per aanspraak, als onderdeel van het op het polisblad vermelde verzekerd bedrag per aanspraak.
- 4 Gebruik van motorrijtuigen Niet verzekerd zijn aanspraken die verband houden met het houden, gebruiken of besturen van motorrijtuigen, tenzij sprake is van:
- 1 ontkoppelde aanhanger
schade veroorzaakt met of door een ontkoppelde aanhanger, tenzij deze, na van een motorrijtuig te zijn losgemaakt of losgeraakt, nog niet veilig buiten het verkeer tot stilstand is gekomen;
 - 2 laden/lossen
schade veroorzaakt met of door zaken die worden geladen op of gelost van een motorrijtuig;
 - 3 afgevallen/afvallende lading
schade veroorzaakt met of door zaken die zich bevinden op, vallen van of gevallen zijn van het motorrijtuig, anders dan tijdens laad- en loswerkzaamheden;
 - 4 passagiersrisico
schade die door een verzekerde als passagier van een motorrijtuig is veroorzaakt; bij schade aan het motorrijtuig zelf zal in dat geval geen beroep worden gedaan op de opzichtsuitsluiting;
 - 5 gebruik van motorrijtuigen door ondergeschikten
schade met of door een motorrijtuig veroorzaakt door ondergeschikten tijdens het verrichten van activiteiten voor de verzekerde rechtspersonen waarbij gebruik wordt gemaakt van een motorrijtuig waarvan de verzekerde rechtspersonen geen houder of bezitter zijn; de dekking voor dergelijke aanspraken geldt op voorwaarde dat naast de ondergeschikte ook de verzekerde rechtspersonen als werkgever voor de schade aansprakelijk zijn. Uitgesloten blijft de personen- en zaakschade van de ondergeschikte zelf, die het motorrijtuig bestuurde.
- De in de laatste drie situaties omschreven dekking geldt niet indien en voorzover de schade is gedekt onder een verzekering in de zin van de Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen. Evenmin kan op de dekking een beroep worden gedaan voor het vergoeden van een onder die verzekering geldend eigen risico.
- 5 Gebruik van (lucht)vaartuigen Niet verzekerd zijn aanspraken die verband houden met het houden, gebruiken of besturen van (lucht)vaartuigen, tenzij sprake is van:
- 1 schade aan personen
schade toegebracht aan personen met of door vaartuigen;
 - 2 passagiersrisico
schade die door een verzekerde als passagier van een (lucht)vaartuig is veroorzaakt; bij schade aan het (lucht)vaartuig zelf zal in dat geval geen beroep worden gedaan op de opzichtsuitsluiting.
- 6 Risicoverzwarende bedingen Niet verzekerd zijn aanspraken die verband houden met een boete-, schadevergoedings-, garantie-, vrijwarings- of ander beding van soortgelijke strekking, tenzij en voor zover verzekerde ook zonder een dergelijk beding aansprakelijk zou zijn geweest.
- 7 Geleverde zaken/verrichte werkzaamheden Niet verzekerd zijn aanspraken tot vergoeding van:
- schade aan en waardevermindering van - de door of onder verantwoordelijkheid van verzekerde - (op)geleverde zaken;
 - schade en kosten die verband houden met het terugroepen, vervangen, verbeteren of herstellen van de - door of onder verantwoordelijkheid van verzekerde - (op)geleverde zaken; deze uitsluiting geldt niet voor kosten die tevens zijn te beschouwen als bereddingskosten in de zin van artikel 1.13;

schade en kosten, ongeacht door wie de kosten zijn gemaakt of de schade is geleden, die verband houden met het geheel of gedeeltelijk opnieuw verrichten van - door of onder verantwoordelijkheid van verzekerde - uitgevoerde werkzaamheden.

Bij schade aan zaken die, anders dan ten gevolge van een montage- of plaatsingsfout na (op)levering, is veroorzaakt door een na (op)levering van de zaak daarin - door of onder verantwoordelijkheid van verzekerde - gemonteerd of geplaatst onderdeel, geldt deze uitsluiting alleen voor het desbetreffende onderdeel.

- 8 Schade aan het werk/ zaken van betrokkenen
Niet verzekerd zijn aanspraken tot vergoeding van schade aan het werk dat (mede) door of onder verantwoordelijkheid van verzekerde wordt uitgevoerd, ongeacht of de schade is ontstaan vóór, tijdens of na de (bouw)werkzaamheden. Als 'het werk' geldt het in aanbouw of gereed zijnde (bouw)object, alsmede alle daarvoor bestemde (bouw)materialen, hulpconstructies en/of hulpwerken zoals steigers, bekistingen, damwanden en mallen. Onder deze uitsluiting valt tevens:
- schade aan (het deel van) bestaande eigendommen waarin, waaraan of waartegen door of onder verantwoordelijkheid van verzekerde werkzaamheden worden uitgevoerd;
 - schade aan zaken die toebehoren aan de bij de activiteiten van verzekeringnemer betrokken onderaannemers, installateurs, architecten, adviseurs en constructeurs.
- 9 Overtreding overheidsvoorschriften
Niet verzekerd is de aansprakelijkheid voor schade tengevolge van of mogelijk geworden door een handelen of nalaten dat in strijd is met enig van overheidswege gegeven voorschrift. Deze uitsluiting geldt slechts indien het handelen of nalaten in strijd met bovengenoemde voorschriften is geschied met goedvinden en/of medeweten van de verzekeringnemer en/of degene die in het bedrijf feitelijk is belast met het toezicht op de naleving daarvan. Indien de verzekeringnemer een rechtspersoon is, wordt voor de toepassing van deze bepaling onder verzekeringnemer verstaan een lid van de directie of bedrijfsleiding.
- 10 Asbest
Niet verzekerd is de aansprakelijkheid voor schade bestaande uit lichamelijk letsel veroorzaakt door het inademen van asbestdeeltjes en/of asbestvezels, vrijgekomen als gevolg van het slopen en/of verwijderen, alsmede het op enigerlei wijze be- of verwerken, in voorraad hebben of houden, van asbest en/of asbesthoudende materialen/stoffen.
- 11 Molest
Niet verzekerd zijn aanspraken tot vergoeding van schade veroorzaakt door of ontstaan uit gewapend conflict, burgeroorlog, opstand, binnenlandse onlusten, oproer en muiterij, tenzij verzekerde uit hoofde van zijn beroep actief bij hulpverlening is ingeschakeld. De zes genoemde vormen van molest, alsmede de definities van deze vormen van molest, maken deel uit van de tekst, die door het Verbond van Verzekeraars in Nederland dd. 2 november 1981 ter Griffie van de Arrondissementsrechtbank te 's-Gravenhage is gedeponeerd.
- 12 Atoomkernreacties
Niet verzekerd zijn aanspraken tot vergoeding van schade veroorzaakt door, of opgetreden bij, of voortgevloeid uit atoomkernreacties, onverschillig hoe de reactie is ontstaan. Deze uitsluiting geldt niet met betrekking tot schade veroorzaakt door radio-actieve nucliden, die zich buiten een kerninstallatie bevinden en gebruikt worden of bestemd zijn om gebruikt te worden voor industriële, commerciële, landbouwkundige, medische, wetenschappelijke, onderwijskundige of (niet militaire) beveiligingsdoeleinden, mits er een door enige overheid afgegeven vergunning (voorzover vereist) van kracht is voor vervaardiging, gebruik, opslag en het zich ontdoen van radio-actieve stoffen. Onder 'kerninstallatie' wordt verstaan een kerninstallatie in de zin van de Wet Aansprakelijkheid Kernongevallen (Staatsblad 1979-225), alsmede een kerninstallatie aan boord van een schip.
- Artikel 4** **Verplichtingen bij schade/verlies van rechten/schaderegeling**
- 1 Verplichtingen bij schade
Zodra een verzekerde kennis draagt van een aanspraak of van een omstandigheid waaruit voor de maatschappij een verplichting tot uitkering kan voortvloeien, is hij verplicht:
- daarvan onmiddellijk kennis te geven aan de maatschappij;
 - een schriftelijke schade-aangifte in te dienen op een daarvoor bij de maatschappij in gebruik zijnd formulier;
 - alle informatie en bewijsstukken te verstrekken welke de maatschappij, of de door haar aangestelde deskundige, nodig acht;
 - alle ontvangen bescheiden, waaronder dagvaardingen, onmiddellijk aan de maatschappij door te zenden;
 - zijn volle medewerking aan de schaderegeling te verlenen en zich te onthouden van alles wat de belangen van de maatschappij zou kunnen schaden, zoals het erkennen van aansprakelijkheid;
 - het ontstaan van (verdere) schade zoveel mogelijk te beperken.
- 2 Verlies van recht op uitkering
Elk recht op dekking vervalt:
- als bij schademelding opzettelijk onjuiste gegevens worden verstrekt;
 - als enige uit deze verzekeringsovereenkomst voortvloeiende verplichting niet is nagekomen en daardoor de belangen van de maatschappij zijn geschaad;
 - als de verzekerde niet binnen één jaar, nadat de maatschappij ten aanzien van een door hem aangemelde aanspraak of omstandigheid een definitief standpunt heeft ingenomen, een rechtsovereenkomst heeft ingesteld. Onder het innemen van een definitief standpunt wordt verstaan het afwijzen van een aanspraak of omstandigheid of het doen van (een aanbod tot) betaling bij wijze van finale afdoening;
 - als de melding van de aanspraak niet plaatsvindt binnen 6 maanden nadat de verzekerde voor het eerst aansprakelijk werd gesteld.
- 3 Schaderegeling
De maatschappij heeft het recht een schadevergoeding rechtstreeks aan de benadeelde of anderszins rechthebbende persoon/instantie te betalen en met deze een schikking te treffen. Bestaat de vergoeding van schade uit periodieke uitkeringen en is de contante waarde daarvan met inachtneming van andere uitkeringen hoger dan het verzekerd bedrag, dan wordt de duur of de hoogte van die uitkeringen naar evenredigheid verminderd.

Artikel 5

Premie

- 1 Premiebetaling
Premie, waarin begrepen kosten en eventueel assurantiebelasting, is op de vervaldag bij vooruitbetaling verschuldigd. Indien de premie niet binnen 30 dagen na de vervaldag volledig is voldaan, biedt de verzekering daarna, na ingebrekestelling, geen dekking meer. Verzekeringnemer blijft verplicht de premie te voldoen. De dekking wordt weer van kracht om 12.00 uur 's middags van de dag volgend op die, waarop de verschuldigde premie door de maatschappij is ontvangen. Van de dekking blijven uitgesloten aanspraken welke zijn ingesteld of die voortvloeien uit handelen of nalaten in de periode dat de verzekering geen dekking bood.
- 2 Naverrekening
De premie is gebaseerd op variabele factoren. De maatschappij kan van verzekeringnemer verlangen om periodiek gegevens te verschaffen teneinde de juiste premie te kunnen berekenen. Indien de verzekeringnemer niet binnen de gestelde termijn voldoet aan een daartoe strekkend verzoek, heeft de maatschappij het recht om de geldende premie te verhogen met 50% of zoveel meer als de maatschappij toekomt op grond van de haar bekende gegevens.
- 3 Premierestitutie
Verzekeringnemer heeft bij tussentijdse beëindiging recht op restitutie van premie over de nog niet verstreken verzekeringstermijn behoudens in geval van opzegging door de maatschappij wegens het opzettelijk verstrekken van onjuiste gegevens bij schade. Het recht op restitutie vervalt indien het te restitueren bedrag minder dan € 10 bedraagt.

Artikel 6

Herziening van premie en voorwaarden

De maatschappij heeft het recht de premie en/of voorwaarden voor bepaalde groepen verzekeringen van dezelfde soort als deze verzekering te herzien en deze verzekering tussentijds aan de nieuwe premie en/of voorwaarden aan te passen. De maatschappij zal verzekeringnemer van tevoren schriftelijk in kennis stellen van de aanpassing. Tot 30 dagen na de aanpassingsdatum heeft verzekeringnemer het recht de aanpassing schriftelijk te weigeren, indien deze leidt tot hogere premie of voorwaarden die voor hem nadeliger zijn, tenzij deze wijzigingen voortvloeien uit een wettelijke regeling of bepaling. Indien verzekeringnemer van dit recht gebruik maakt, eindigt de verzekering met onmiddellijke ingang.

Artikel 7

Risicowijziging

Indien het risico verbonden aan de verzekerde hoedanigheid, zich in de loop van een verzekeringsjaar uitbreidt, blijft er dekking bestaan voor daaruit voortvloeiende aanspraken en omstandigheden, mits overeenkomstig artikel 5.2 melding wordt gedaan van de risico-uitbreiding en de eventueel daarvoor verschuldigde premie wordt betaald.

Wanneer echter sprake is van:

- wijziging van de verzekerde hoedanigheid en/of
- wijziging van de rechtsvorm waarbinnen het verzekerde beroep of bedrijf wordt uitgeoefend en/of
- levering en/of behandeling van andere zaken dan in de polis is vermeld en/of
- het oprichten van vestigingen buiten Nederland,

is de verzekering voor een met de genoemde risicowijzigingen verband houdende aanspraak of omstandigheid pas van kracht nadat daarover een aanvullende overeenkomst is gesloten.

Artikel 8

Looptijd van de verzekering

- 1 Duur en beëindiging
De verzekering is aangegaan voor de contractsduur die in de polis is aangegeven. De contractsduur wordt daarna telkens stilzwijgend verlengd voor de in de polis aangegeven termijn, tenzij de verzekering overeenkomstig het hieronder bepaalde is beëindigd. Opzegging van de verzekering tegen het einde van de contractsduur waarvoor de verzekering is aangegaan of verlengd, dient schriftelijk te geschieden met inachtneming van een opzegtermijn van tenminste 2 maanden.
- 2 Tussentijdse beëindiging door verzekeringnemer
De verzekering kan door de verzekeringnemer tussentijds schriftelijk worden opgezegd indien deze, overeenkomstig het bepaalde in artikel 6 niet akkoord gaat met een aanpassing van premie en/of voorwaarden, of bij definitieve beëindiging van de activiteiten van de verzekeringnemer.
- 3 Tussentijdse beëindiging door de maatschappij
De verzekering kan door de maatschappij tussentijds worden opgezegd:
 - 1 premievervaldatum
per jaarlijkse (hoofd)premievervaldatum, indien sprake is van een meerjarige contractsduur, met een opzegtermijn van tenminste per jaarlijkse (hoofd)premievervaldatum, indien 3 maanden;
 - 2 wanbetaling
gedurende de periode dat verzekeringnemer in gebreke is de verschuldigde premie te voldoen, met een opzegtermijn van tenminste 14 dagen;
 - 3 schade- of omstandighedenmelding
na een schade- of omstandighedenmelding op grond van een naar redelijkheid en billijkheid als ongunstig te beschouwen schadeverloop, mits de opzegging uiterlijk op de 30e dag na betaling dan wel afwijzing van de schade door de maatschappij is geschied, met een opzegtermijn van tenminste 30 dagen;
 - 4 verstrekken van onjuiste gegevens
indien in geval van schade opzettelijk onjuiste gegevens zijn verstrekt, met een opzegtermijn van tenminste 14 dagen;
 - 5 risicoverzwarende na wetswijziging
indien gedurende de contractsduur het aansprakelijkheidsrisico zal of zal worden verzwared door wetgeving in formele of materiële zin; de maatschappij kan de verzekering in dit geval ook herzien; bij opzegging wordt een termijn van 30 dagen in acht genomen; in geval van herziening heeft verzekeringnemer het recht deze schriftelijk te weigeren tot 30 dagen na de ingangsdatum van de herziening; deze weigering heeft tot gevolg dat de verzekering met onmiddellijke ingang eindigt.

Artikel 9

Algemene informatie

1 Adres

Kennisgevingen van de maatschappij aan de verzekeringnemer kunnen worden gedaan aan zijn laatste bij de maatschappij bekende adres, of aan het adres van de tussenpersoon via wiens bemiddeling deze verzekering loopt.

2 Persoonsgegevens

De bij de aanvraag van een verzekering verstrekte persoonsgegevens en de eventueel nader over te leggen persoonsgegevens kunnen worden opgenomen in de door de maatschappij (of, als de verzekering loopt via een gevolmachtigd agent: de gevolmachtigd agent) gevoerde persoonsregistratie. Op deze registratie is een privacy-reglement van toepassing. Aanmelding van de door de maatschappij gevoerde registratie bij de Registratiekamer is gedaan op 29 juni 1990. Een afschrift van het formulier van aanmelding ligt voor een ieder ter inzage bij de maatschappij.

3 Toepasselijk recht en klachteninstanties

Op deze verzekering is Nederlands recht van toepassing. Voor klachten naar aanleiding van de verzekeringsovereenkomst kan men zich, behalve tot de directie van Delta Lloyd Schadeverzekering NV, Postbus 1000, 1000 BA Amsterdam, wenden tot het Klachteninstituut Verzekeringen, Postbus 93560, 2509 AN 's-Gravenhage.

Rubriek B

Bedrijfsaansprakelijkheid

Artikel 1

Omschrijving van de dekking

1 Aansprakelijkheid

Indien deze rubriek in de polis van toepassing is verklaard, dekt de verzekering de aansprakelijkheid van de verzekerde voor schade van derden, voor zover is voldaan aan de vereisten zoals omschreven in artikel 2.1 van de algemene voorwaarden.

2 Schade door gemotoriseerd werkmaterieel

In afwijking van rubriek A artikel 3.4 en 3.5, dekt de verzekering de aansprakelijkheid van de verzekerde voor:

- schade veroorzaakt met of door motorrijtuigen (ook: motorisch voortbewogen werkmaterieel) op de locatie waar de werkzaamheden worden uitgevoerd; schade aan zaken veroorzaakt met of door pontons, bakken, roeiboten of andere vaartuigen, tenzij het betreffende schadeveroorzakende object een eigen voortstuwingsinstallatie heeft van meer dan 3 kw.

Op deze aansprakelijkheidsdekking kan geen beroep worden gedaan door de verzekerde die zelf eigenaar is van het betreffende object, dan wel als houder daarvan geldt uit hoofde van een financierings-, lease- of huurkoopovereenkomst.

Artikel 2

Aanvullende uitsluitingen

In aanvulling op de uitsluitingen van de algemene voorwaarden is van de dekking onder deze rubriek uitgesloten:

- 1 milieu-aantasting
de aansprakelijkheid van de verzekerde voor schade die verband houdt met een milieu-aantasting, ongeacht wat daarvan de oorzaak is;
- 2 werkgeversaansprakelijkheid
de aansprakelijkheid van de verzekerde tegenover ondergeschikten.

Rubriek C

Werkgeversaansprakelijkheid

Artikel 1

Omschrijving van de dekking

1 Aansprakelijkheid

Indien deze rubriek in de polis van toepassing is verklaard, dekt de verzekering de aansprakelijkheid van de verzekerde tegenover ondergeschikten voor schade die verband houdt met het verrichten van activiteiten voor verzekerde. Deze dekking geldt voor zover is voldaan aan de vereisten zoals omschreven in artikel 2.1 van de algemene voorwaarden.

2 Schade aan personen

De in artikel 1.6 van de algemene voorwaarden omschreven schade aan personen geldt in de zin van deze rubriek voorts voor schade aan personen als gevolg van een ongeval, waaronder te verstaan een plotseling van buitenaf en ongewild op het lichaam van een ondergeschikte inwerkend geweld, of een ziekte, waaronder te verstaan een aantasting van de gezondheid van een ondergeschikte welke niet het gevolg is van een ongeval.

Rubriek D

Milieu-aansprakelijkheid

Artikel 1

Omschrijving van de dekking

1 Aansprakelijkheid

Indien deze rubriek in de polis van toepassing is verklaard, dekt de verzekering de aansprakelijkheid van de verzekerde voor schade van derden in verband met een plotselinge, onzekere milieu-aantasting, mits die niet het rechtstreekse gevolg is van een langzaam (in)werkend proces. Deze dekking geldt voor zover is voldaan aan de vereisten zoals omschreven in artikel 2.1 van de algemene voorwaarden.

- 2 Schade aan zaken anders dan door (op)geleverde zaken
Indien de milieu-aantasting niet veroorzaakt is door een (op)geleverde zaak, wordt onder
- schade aan zaken als omschreven in artikel 1.6 van de algemene voorwaarden uitsluitend verstaan:
 - schade aan zaken veroorzaakt door luchtverontreiniging (uitstoot, lozing, doorsijpeling of ontsnapping van enige vloeibare, vaste of gasvormige stof, voor zover die een prikkelende of verontreinigende werking heeft op de lucht), met uitzondering van schade aan bodem, het oppervlaktewater of enig(e) al dan niet ondergronds(e) water(gang).

Artikel 2

Aanvullende uitsluitingen

In aanvulling op en/of afwijking van de uitsluitingen van de algemene voorwaarden is van de dekking onder deze rubriek uitgesloten:

1 Werkgeversaansprakelijkheid

Uitgesloten is de aansprakelijkheid van verzekerde tegenover ondergeschikten.

2 Opzet

Niet verzekerd is de aansprakelijkheid van een verzekerde voor schade veroorzaakt door en/of voortvloeiende uit:

- 1 opzettelijk en tegen een persoon of zaak gericht wederrechtelijk handelen of nalaten;
- 2 gedragingen die onder 2.2.1 vallen, gepleegd in groepsverband, ook ingeval niet de verzekerde zelf zodanig heeft gehandeld of nagelaten.

Aan het opzettelijk karakter van dit wederrechtelijk handelen of nalaten doet niet af dat de verzekerde zodanig onder invloed van alcohol of andere stoffen verkeert, dat deze niet in staat is zijn/haar wil te bepalen.

3 **Bereidingskosten**

De maatschappij vergoedt nimmer kosten, door wie ook gemaakt, teneinde de milieueigen locatie aantasting op en de gevolgen daarvan voor een eigen locatie te beperken of ongedaan te maken, behoudens voor zover wordt aangetoond dat deze kosten tevens bereidingskosten zijn in de zin van artikel 1.13 van de algemene voorwaarden.

Onder eigen locatie wordt verstaan het adres/de adressen waarop (het bedrijf van) verzekeringnemer is gevestigd, alsmede eventuele andere adressen waarop de verzekerde beroeps-/bedrijfsactiviteiten (mede) worden uitgeoefend. Een adres waarop in opdracht van een klant werkzaamheden worden uitgevoerd geldt niet als eigen locatie.

4 **Genetische schade**

Niet verzekerd zijn aanspraken voor genetische schade.